

Edice Qfwfq

Pokyny k formální úpravě textů pro edici Qfwfq

Obecné pokyny:

Texty odevzdáváme v souboru doc. nebo rtf. bez zvláštního formátování.

Obrazovou dokumentaci vkládáme přímo do textového souboru, stejně jako popisky. Odevzdáváme je také zvlášť po jednotlivých souborech. Popisky odevzdáváme také ve zvláštním textovém souboru a uvádíme přesný zdroj (např. archivní, případně periodikum s uvedením ročníku, roku, čísla, případně dne vydání).

Název článku a jeho podtitul oddělujeme jednoduše tečkou, nikoli jinými znaky (pomlčka, dvojtečka a podobně).

1. Úprava textu: názvy děl, vlastní jména, názvy institucí, číslice, uvozovky, mezery, zkratky, poznámky, citační odstavce, zvláštní znaky; zvýraznění

- Všechny **hlavní názvy děl** v poznámkách pod čarou (titul publikace, tj. monografie, časopisu či antologie, nikoli tedy dílčího článku) píšeme kurzivou. **Názvy dílčích textů** (článek v periodiku, studie ve sborníku, kapitola v knize, díl seriálu apod.) se píše **také kurzivou**, i v hlavním textu (nikoli v bibliografických poznámkách pod čarou).
- **Jména osob** uvádíme v prvním výskytu v **plném znění**, tj. včetně křestního jména. Při opakovaném výskytu jména lze vypsát již jen příjmení. Iniciály se používají jen tehdy, je-li tato varianta jména obecně používána a zavedena. Příklad: P. A. Bílek.
- **Ženská příjmení** v hlavním textu **přechylujeme**; výjimku představují cizí příjmení zažitá v základní podobě (Garbo, Monroe), a to především tehdy, když končí samohláskou. V bibliografických poznámkách pod čarou a anglickém summary zůstávají ženská příjmení v základním tvaru.
- **Názvy institucí** se uvádějí v **plném oficiálním znění a v původním jazyce**, ve verzi platné v daném období, a to vždy alespoň při prvním výskytu v textu. Při opakovaném výskytu lze použít již překlady nebo zkratky; v takovém případě je ovšem nutno překlad či zkratku jasně identifikovat, nejlépe tak, že na místě prvního výskytu názvu instituce se za uvedou za plným názvem do závorky. Příklad: Československá filmová společnost (Čefis).
- **Číslovky** zpravidla **rozepisujeme** (především do dvacítky), řídíme se však účelností zápisu – zejména v případě textů s velkým množstvím statistických dat lze použít číselný zápis. V řádech tisíců, sta tisíců atd. oddělujeme mezerou. Příklady: 1 000, 100 000, 1 000 000. **Procenta** můžeme zapsat i značkou, ta je pak oddělena od číslovky mezerou ve funkci substantiva (pět procent = 5 %) a zůstává bez mezery ve funkci adjektiva (pětiprocentní = 5%).
- **Rozmezí let**, případně jakýchkoli jiných číselných údajů, např. rozmezí stran v citovaném textu, píšeme **pomocí pomlčky** (delší vodorovná čárka) a bez mezer. Bez mezery se pomlčka používá také ve funkci „a“, „do“, „proti“, „versus“. Příklady: v letech 1945–1989 (=až); dvojice Kadár–Klos (=a) na trase Ostrava–Brno (=do); zápas Sparta–Slavia (=proti,

versus). Poznámka: Spojovací čárka neboli spojovník je kratší vodorovná čárka. Vyjadřuje těsné spojení slov. Používáme ji v případech typu: *Frydek-Místek, Praha-východ, Rh-faktor, česko-anglický, chcete-li*.

- Anglické **uvozovky** (obě nahoře) nepoužíváme, nahrazujeme je českými „XX“. Uvozovky v uvozovkách píšeme takto: „uvozovky ‚v‘ uvozovkách“.
- Za tečkou je vždy **mezera**, pokud za ní není čárka, a to i v číselných údajích a zkratkách (1. 10. 2009, spol. s r. o.).
- V hlavním textu používáme jen nutné minimum běžných **zkratek** (lépe například než např., tisíc než tis., naopak v pořádku je atd., tj.).
- **Poznámky pod čarou** číslujeme arabskými číslicemi a vkládáme je automatickou funkcí Wordu (alt+shift+b). Číselná značka poznámky pod čarou se do hlavního textu vkládá vždy za interpunkční znaménko (tečku, čárku), nikoli před ně. Text poznámek pod čarou musí začínat velkým písmenem a končit tečkou; výjimku tvoří novinářské šifry, pokud jimi poznámka začíná.
- **Citáty** delší než dva řádky vyčleňujeme do **citačních odstavců** – vzniká tak přehlednější rozlišení textu původního a převzatého. Tyto citační odstavce mají velikost písma 10 (hlavní text má 12) a jsou shora i zdola odděleny prázdným řádkem; na jejich začátku a konci nejsou uvozovky. U citačních odstavců není třeba upravovat šířku řádku. V citacích uvádíme do souladu se současnými pravidly českého pravopisu jen interpunkci, cizí slova a zjevné gramatické chyby, neměníme tvary slov.
- **Zvláštní znaky**: hranaté závorky používáme jen k označení data revize internetového zdroje a dále tehdy, když vkládáme vlastní komentář do citátu; značky cizích měn (\$, £), značku pro stupně (°), paragraf (§) a znak & rozepisujeme, komentář ke znaku % viz výše. Znaky evropských jazyků v latince, které čeština nepoužívá, uvádíme vždy v originální podobě (è, ç, è,...).
- **Zvýraznění části textu**: omezujeme na nutné minimum a používáme pro ně kurzivu, a to i tehdy, jedná-li se o citát, v němž bylo původně použito jiné zvýraznění (proložením, tučně).

2. Zápis bibliografických citací

2.1. Odkazy na literaturu v textu a v poznámkách pod čarou

V textu i v poznámkách pod čarou odkazujeme k literatuře tímto způsobem:

Příjmení autora (mezera) rok vydání dané publikace/studie/článku (dvojtečka) (mezera) strana (pokud jde o citaci/parafrázi apod.)

Je-li odkaz na literaturu zařazen do textu, vkládáme celý odkaz do závorky (i v poznámce pod čarou). Není-li odkaz na literaturu v poznámce pod čarou součástí citace, píšeme bez závorky s tečkou.

Příklad:

(Eco 2003: 125)

Viz Eco 2003: 125–126.

Srov. Eco 2003: 125.

Existuje-li více publikací/studií/článků od jednoho autora vydaných ve stejném roce, rozlišujeme každou položku v seznamu literatury malým písmenem (a, b, c ...). Takto na danou literaturu odkazujeme i v textu.

Příklad:

(Eco 2000a: 65)
(Eco 2000b) apod.

Odkazy na autorské kolektivy rozepisujeme a odkazujeme na ně zvlášť (i v případě, že se jedná o přítomnost stejného autora v různých kolektivech). Je-li autorský kolektiv příliš dlouhý, můžeme použít zkratku (Těšitelová a kol. 2005), v seznamu literatury je ale daný kolektiv autorů rozepsán. Odkazujete-li na více hromadných autorských prací, můžete použít horní index a číslici.

Příklad:

(Eco, U. – Lambertini, R. – Marmo, C. – Tabarroni, A. 1989: 95)
Srov. Těšitelová a kol.¹ 2005.
Viz Těšitelová a kol.² 2009

2.2. Formy opakované citace

Varianty:

Příjmení (čárka) c (tečka, mezera) d (tečka) (čárka) s (tečka) Číslo / Rozmezí (*ve formě bez mezer, s pomlčkou*) (tečka)

V případě autora, od něhož citujeme více publikací, namísto c. d. uvedeme konkrétní titul.

Následují-li opakované citace v poznámkách bezprostředně za sebou, píšeme Tamtéž.

Příklady:

Eco, c. d., s. 55
Nichols 2005b
Tamtéž.

2.3. Literatura a publikované prameny

2.3.1. Monografie

Varianty:

Příjmení (čárka) Jméno (obě tučně)

Rok vydání (mezera/odstavec) *Název (kurzívou)* (tečka) Místo vydání (dvojtečka)
Nakladatelství (tečka)

Rok vydání (mezera/odstavec) *Název (kurzívou)* (tečka) Místo vydání (dvojtečka)
Nakladatelství (čárka) s (tečka) Rozmezí (*ve formě bez mezer, s pomlčkou*) (tečka)

Upřesňující informace k vydání lze uvést mezi hlavní název a místo vydání, ve zkrácené podobě. Př.: Jiří K o l a f a, *Hudební nauka pro nehuděbníky*. 2. revid. vyd. Praha: Akademie múzických umění.

Příklady:

Eco, Umberto

1979 *A Theory of Semiotics*. Bloomington: Indiana University Press.

1986 *Semiotics and the Philosophy of Language*. Bloomington: Indiana University Press.

1999 *Kant and the Platypus. Essays on Language and Cognition*. San Diego – New York – London: Hartcourt.
(zarovnáváme)

2.3.2. Článek ze sborníku

Varianty:

Příjmení (čárka) Jméno (obě tučně)

Rok (mezera/odstavec) *Název dílčí studie / článku (v uvozovkách)* (tečka) In: (editor) Příjmení, zkratka křestního jména (ed.) (mezera) *Název sborníku (kurzívou)* (tečka) Místo vydání (dvojtečka) Nakladatelství (čárka) s. Rozmezí (*ve formě bez mezer, s pomlčkou*).

Rok (mezera/odstavec) *Název dílčí studie / článku (v uvozovkách)* (tečka) In: (editoři) Příjmení, zkratka křestního jména (pomlčka s mezerami) Příjmení, zkratka křestního jména (eds.) (mezera) *Název sborníku (kurzívou)* (tečka) Místo vydání (dvojtečka) Nakladatelství Rok (čárka) s. Rozmezí (*ve formě bez mezer, s pomlčkou*).

Příklady:

Faltýnek, Dan

2010 „Evolvování Romana Jakobsona“. In: Markoš, A. (ed.) *Jazyková metafora živého*. Červený kostelec: Pavel Mervart, s. 189–202.

Dilthey, Wilhelm

1967 „Úvod do duchovních věd“. In: Hrušovský, I. – Zigo, M. (eds.) *Antalógia z diel filozofov. Pozitivismus. Voluntarizmus. Novokantovstvo*. Bratislava: Vydavateľstvo politickej literatúry, s. 565–606.

2.3.3. Článek z periodika (z novin či časopisu)

Uvádíme všechny níže uvedené údaje, pokud je lze z periodika nebo jiných zdrojů zjistit.

Varianty:

Příjmení (čárka) Jméno (obě tučně)

Rok (mezera/odstavec) Název článku (v uvozovkách) (tečka) Název periodika (kurzivou)
Ročník (čárka) č. (číslo tečka) (den tečka mezera měsíc tečka) (čárka) s (tečka) Číslo/
Rozmezí (*ve formě bez mezer, s pomlčkou*) (tečka)

Příklady:

deník

Trávníček, Jiří

1935 „Nový český film Jana“. *Právo lidu* 44, č. 235 (9. 10.), s. 6.

pozn. 2: v případě denního tisku, zvláště když vycházíme z bibliografických a fulltextových databází, lze použít také zjednodušený zápis:

Trávníček, Jiří

1935 „Nový český film Jana“. *Právo lidu*, 9. 10., s. 6.

Časopis

Klíma, Jiří V.

1930 „Pestrý týden škole a rodině“. *Pestrý týden* 5, č. 1 (4. 1.), s. 2.

odborný časopis

Rok (mezera/odstavec) Název článku (v uvozovkách) (tečka) Název periodika (kurzivou)
(mezera) Ročník (mezera) číslo (do závorky) (čárka) s (tečka) Číslo/ Rozmezí (*ve formě bez mezer, s pomlčkou*) (tečka)

Drápal, Milan

1998 „Na ztracené vartě Západu. Poznámky k české politické publicistice nesocialistického zaměření v letech 1945–1948“. *Soudobé dějiny* 5 (1), s. 16–24.

Fletcher, Charles L. – Bloom, Clive P.

1988 „Causal Reasoning in the Comprehension of Simple Narrative Texts“. *Journal of Memory and Language* 27, s. 235–244.

2.4. Webové stránky

Varianty:

Příjmení (čárka) Jméno (obě tučně)

Rok (mezera/odstavec) Název článku (v uvozovkách) (tečka) Název periodika (kurzivou) (mezera) Ročník (mezera) číslo (do závorky) (tečka) cit. podle (v závorce) <URL stránky> (ve špičatých závorkách) (čárka) datum přístupu (dvojtečka) (= datum, kdy jsme danou stránku navštívili a citaci převzali) konkrétní datum (den – mezera – měsíc – mezera – rok)

Příklady:

Lakoff, George

1973 „Deep Language“. New York Review of Books 20 (1). (cit. podle <http://www.nybooks...> , datum přístupu: 29. 7. 2013)

3. Další povinné přílohy k původním monografiím

Portrét autora

Krátké shrnutí pracovního zařazení a odborného zaměření autora a kontaktní údaje (mailovou adresu/ nepovinné), celkově v délce tři až osmi řádků.

Summary (anglicky)

Shrnutí obsahu v délce půl až jedné normostrany.